

Gyónz. díj helyben:	
Egész évre	8 frt
Félévre	4 frt
Negyedévre	2 frt
Vidékre 1 frttal több.	
Hirdetési díj:	
Egész oldal	20 frt
Fél oldal	10 frt
Negyedoldal	5 frt
Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNASZ, KEDDEN és CSÜTÖRTÖKON.

— Egyes szám ára 10 kr. —

A szerkesztőség és kiadóhivatal:	
VII-ik kör, v. rag- utca, 337-ik házszám.	
Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.	
„Nyilttér“ sora 15 kr.	
Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr. és a kincstári ille- ték számítottatik.	

A záróra.

Mint ezt előre jeleztük, rendőrségünk nem képes a záróra betartását kellőleg ellensúlyozni s ezt a szabaddai szállodatulajdonosok egy része, kik egyszersmind városi értékképviselek, kiaknazzák. Innen magyarázható az, hogy midőn annak idején a szállodatulajdonosok részéről a törvényhatósági közgyűléshez benyújtott abbéli folyamodás melyszerint velük szemben a záróra felfüggesztessék, ugyszólván neveltség tárgyává tétel. Most tudjuk csak, hogy miért vette a szállodások egynémelyike oly könnyen az elutasító közgyűlési határozatot, miért indokolta a rendőrfőnök oly gyenge érvekkel a zárórának a szállodák és kávéházakkal szemben való fel nem függesztését és most tudjuk miért nem adtak be ez ellen folyamodást.

Négy szálloda s illetve kávéház-tulajdonos és pedig a „Pest város“, „Bárány“, „Nemzeti“ és „Széchenyi“-hez címzett szálloda illetve kávéház tulajdonosok együttes folyamodványt adtak be a közgyűléshez, így tehát

együttesen is kellett volna az elutasító határozat ellen felfolyamodniok. (Mellékesen konstatáljuk, hogy eme elutasító határozat két hónap után, az illetőknek még ma sincsen írásbelileg kézbesítve.)

Nem éltek pedig felfolyamodással az okból, mert a „Pest város“ és „Bárány“ szálloda tulajdonosai ezt tenni vonakodtak.

Hogy miért nem éltek törvényes jogaikkal eddig, az onnan magyarázható, hogy ők arra számítottak, miszerint velük szemben tehetetlen rendőrségünk nem fogja érvényesíteni, vagy érvényesíthetni hivatalos hatalmát.

És ezek az urak nem csalódtak számításaikban.

Többször emlegettük már lapunk hasábjain, hogy egynémely vendéglőben a záróra kijátszásával a reggeli órákig mulatnak, zenélnek és kártyáznak.

Utánna néztünk a dolognak s arra a meggyőződésre jutottunk, hogy épen azok a vendéglősök, kik heteken keresztül áthágták és most is áthágnak a fennálló szabályrendeletet, mindössze

egy izben, és pedig mindjárt a rendelet érvénybejutása után egy pár nappal, 5—5 frttal birságoltattak meg, azóta soha többé, daczára annak, hogy az inspekziós rendőri közeg az elkövetett áthágást szabályszerűen bejelentette.

Ellemben megbirságolták a másik vendéglősöket, kik még nem virilisták, csupán azért, mert 5 percczel 1 óra után a czirkáló rendőség még lámpavilágot látott a kávéházban.

Tehát rendőrségünk nem egyenlő mértékkel szolgáltat igazságot, hanem szem előtt tart más érdekeket akkor, midőn osztja az igazságot.

Ez nem járja, ez így nem maradhat.

Azt hisszük eléggé meggyőződte-tett rendőrfőnökünk arról, hogy rendeletét nem respektálják Szabadkán. Tehát, ha a nagyközönség részéről vele szemben eddig tanusított tisztelet és igazságos pártatlan rendőrfőnököt megillető respektust továbbra is ki akarja érdemelni, akkor ne engedje törvény által biztosított rendeletét né-melyek által ily feltűnő és csufos mó-

TÁRCZA.

Tolvaj volt.

Irtá: DERCSÉNYI DEZSŐ.

Olyan csunya, ködös idő volt akkor épen, mint most s a törvényszéki terem mégis zsufozásig megtelt hallgatósággal.

Érdekes tárgyalást fognak tartani, — így gondolkozott mindenki — egy leány, aki lopott.

— Az mégis csak a világ romlottságára mutat, — mondá egy vöröshajú úr, ki folyton izzadságtól gyöngyöző homlokát törülgette — hogy egy leány, egy fiatal tizenhat esztendő leány lop.

— Igen ám, de nem volt mit ennie, — szólt közbe egy másik.

— Koldult volna, vagy pedig kereset után látta, megélhetne Budapesten, csak akarni kell s dolog van elég. Vagy talán azt mondják, nem bírt dolgozni? Jött volna hozzám, én szívesen ellartom. Humánus ember vagyok.

Mindenki mosolygott a vöröshajú úr gondolkodás módján, de nem válaszolhattak rá, mert az elnök csengetyűje megszólalt.

A törvény emberei összeültek.

Még egyszer megesendült a csengetyű és az elnök mély, szigorú hangon szólt:

— Vezessék elő a vádlottat:

Mindenki felállott a padjára, hogy jól láthassa azt a leányt, ki tizenhat éves korában lop.

Nagyon igénytelen, alacsony kis lány. Haja arczába csüng, mely arcon a sápadtság nagyon mutatkozik. Jobb lábára sántít, míg ruhája nagyon szegényest mutat.

Leül a vádlottak padjára s az elnök ismét szigorúan szól:

— Leányom, te loptál, beismered-e?

— Beismerem — válaszolt a vádlott halk hangon.

— Nos, hát mondd el, hallani akarjuk.

A leány végig simítja homlokát s azután belekezd a beszédbbe:

— Ugy volt az, nagyon szépen kérem a nagyságos urakat, hogy falun laktunk a szüleimmel. Apám kovács volt, az anyám meg mosással kereste kenyerét, mert az apám mindennap ivott sokat.

A sok dologban kimerült az anyám és elment a férjétől nagyszüleimhez, kik nagyok szegények voltak s magával vitt engemet is. Az apám pedig felhagyott az üzlettel: elment.

Volt sok oly nap, mikor anyám életeért nagyon remegtünk, mert beteg, nagyon beteg

volt. Egy napon azután kivittük a temetőbe és ez is sokba került nagyszüleimnek.

Itt megállt beszédében egy kicsit a leány, mintha néhány pillanatot anyjának akarna szentelni. Az őszi napsugár besütött az ablakon. oda tűzött a leány kötényére. Rápillantott az ugráló, bohó napsugárra, azután folytatá:

— Iskolába jártam már akkor, midőn anyám meghalt. A nagyszüleim folyton panaszkodtak, hogy nem tudnak már megélni el kell a mi kis viskójukat.

Emlékszem rá, ott ültünk a nagy eperfa alatt, mikor azt mondtam, hogy elmegyek keresni pénzt.

Az öregek mosolyogtak és nem akartak elengedni, de én mégis elmentem: elszöktem.

Gyalogoltam sokat, míg ebbe a nagy városba feljöttem, de nem hiába, mert kaptam jó helyet, melyet iparkodtam is megbecsülni. Az asszonyom jó volt hozzám s azt mondta, hogy, ha így viselem magam, örökbe fogad.

Egy hónap mulva irtam nagy szüleimnek s a levélben küldtem négy forintot, az egész béremet odaadtam és én úgy örültem, hogy segíthettem rajtok!

A leány arcán egy kis pir futott végig,

don kijátszani, vagy ha azt ellensúlyozni gyengének érzi magát, ne várja be jövő évi január elsejét, amikor a zárórának módosítását kilátásba helyezte, hanem módosítsa ezt már most különben elfogja veszteni alantas közzegei előtt is gyengesége miatt az auctoritást.

De ha a rendőrfőnök ezt nem tartja elég időszerűnek, akkor követeljük tőle, hogy ez irányban kivételt ne tűrjön abban a hivatalban melynek ő a főnöke.

Egyenlő mértékkel mérésen mindenkinek!

A „koplalók“ vetélytársai.

Szabadka városa egy irányban nagyon is előrehaladott és pedig a tűzoltó intézmény tekintetében. Mig sok helyütt semmiféle tűzoltóság nincsen, addig nekünk boldog szabadkaiaknak — sok indítvány és interpellatio után, — kétféle is van.

Van kitűnően szervezett, kifogástalan «városi tűzoltóság»-unk, ezt természetesen a város fizeti, — és van egy «önkéntes tűzoltó testület»-ünk melyet a város subveczióval. Kap pedig: ingyenes helyiséget az őrség számára, ingyenes istállót és a szerelvények elhelyezésére szánt helyiségeket, valamint több kisebb javadalmazásokat.

A testület, — H. A. szabómester és önk. tűzoltó tiszt állítása szerint nem tarthatja fenn magát másképp, ha nem fuvarozik, ha nem szállít krumplit a tiszt urak részére, ha nem hord trágyát az önkéntes tiszturak szállójába és ha nem szállítja ki magánosok udvarából a szemetet, — így nyilatkozik lapunk legutóbbi számában e részben hozott hírünkre, H. A. kinek háza előtt találták a tűzoltó fogatot. De ez a tiszt még tovább is ment, azt mondván, hogy a testület vagy csak így tarthatja fenn

magát, vagy ha e lapok szerkesztője tartaná fenn.

No hát H. A. tisztól okosabb felvilágosítást nem is vártunk, mert ugyanő volt az aki midőn hatóságunk egyik főhivatalnokát öt egy pohár pezsgővel megkínálta, azzal utasította vissza, hogy: «köszönöm még nem vacsoráltam»!!

De ugy látszik a kérdéses fuvarozási viszonyról V. B. önk. tűzoltó főparancsnok orsz. képviselőnek tudomása nincs is, mert midőn a «Szabadság» hasábjain a kérdéses hírt olvasta, ezzel fordult egyik tűzoltó tiszthez: «igaz ez?»

Szerintünk azonban az önkéntes tűzoltó intézménynek nem az a célja, hogy fuvarozzon. De ha alapszabályaik ezt megengedik, és tényleg rá vannak erre szorulva, akkor ne legyenek titkos konkurrencsei a «koplalóknak», hanem tudassák a nagyközönséggel, hogy krumpli és trágyahordásra vállalkoznak, s ez esetben biztosítjuk a testületet, hogy anyagi gondok nélkül fognak exisztálni, sőt mi több jól állunk, hogy szép jövedelmet is fognak felmutatni. Ez esetben azonban tegyék le az egyenruhát, ne legyenek «önkéntes tűzoltók», — hanem: «speditőrök».

A hivatalnokok vasárnapi munkaszünete.

A vasárnapi munkaszünet, mely több egy éve, hogy az ipari és kereskedelmi munkákat szabályozta, — nem terjeszkedett ki a hivatalnokokra, kik az irodákban, hivatali szobákban napról-napra szünet nélkül dolgoznak, görnyedeznek.

Rég hangoztatták már, hogy a hivatalnoki karnak is munkaszünetet kell adni, legyen az állami, megyei, városi, községi vagy magán hivatalnok.

És miért kell adni? . . . Azért, mert a munkaszünet megkívánja, megköveteli a hivatali munkáknak természete, mivelta,

A hivatalnokok munkája majdnem mindnyájánál a szó szoros értelmében szellemi és fizikai munka. Mind a lelke, mind a teste folytonosan igénybe van véve. E két oldalú foglal-

koztatás munkáját nem bírja ki huzamos ideig a lelkiismeretes hivatalnok; kifárad, kimerül. Az államnak aligha állhat érdekében, hogy mihamarább kihasználja, feldolgozza a munkakerőt s képességet azknál, kiket az állami élet ezerágu gépezetének működésénél alkalmaz.

Ez az állami gépezet nem akad meg, ha látszólag szünetel is egy napig. Azt hisszük, sokkal több az a hivatalnoki munka, mely egy napig várhat az elintézésel, mint az, a mely halasztást nem tűr, a melynek menete félbe nem szakasztható. — Az ilyen hivatalos munkákat és ügyeket, melyek félbe nem szakaszthatók, lássa el az állam úgy, hogy helyettesíti felváltja a hivatalos személyzetet. A helyettesítés vagy felváltás történetik talán kölcsönösen, bizonyos szakaszokra beosztva. Ez által az állam könnyitene rendszeresített hivatalnokain, mert munkaszünetet adott nekik és a halaszthatatlan teendők elintézése sem szenvedett késedelmet.

Vannak, akik azt mondják ellenvetésül, hogy az állami hivatalnokok munkaidejének tartama szabályozva, hivatalos órája meg van állapítva és pedig olyanformán, miszerint naponként van elég szabad ideje a pihenésre, szórakozásra, s nem szükséges külön még egész napot adni nekik.

Mindenesetre nagy jótétemény a naponkénti több órai szabad idő a hivatalnoknak és éppen ez mutatja, hogy az állam is tudja, érzi, mily erős munkát végeztek hivatalnokai, de azt hisszük — szólván a tapasztalásból, — hogy a hivatalnokok legnagyobb része szívesen dolgoznék naponként még egy vagy két órát is tovább, csak hogy hét nap közül egy teljesen szabad napja legyen. A naponkénti pár órából álló szabad idejében sohasem tehet úgy saját, mint családja vagy egyebek érdekében annyit, mint egy egész napon, melylyel szabadon rendelkezhetik. A sok dirib-daraboknál többet ér egy nagy egész. És már melyik nap lenne legalkalmasab, a pihenés és szórakozás céljának megfelelő? . . . Az a nap melyet az állam más munkásoknak t. i. az ipari stb. munkásoknak rendelt munkaszünetül, vagyis a vasárnap.

folytatni akarta, de az elnök közbeavatott gunyosan:

— Betanultad ezeket ugy-e lányom? Nos hát mond tovább a mesét!

— Két hónapig mindig küldtem a pénzt s mindenkor megköszönték levélben, melyet a jegyző fia irt: megismertem az írásról.

Két hónap mulva aztán nem ment pénz mert eljött hozzám az apám, ki szeméthordó volt az udvarunkban. Egy este állított be a konyhába és elmondta, hogy régóta néz engemet, ki hasonlítok ahhoz a leányhoz, kit még kis gyermek korában elhagyott. Nagyon örültem, hogy felismert az apám, nyakába borultam, ő megölelt s úgy látszott, mintha szemében csillogott volna egy kis könnycsepp.

Ettől a naptól rendes vendégem volt az apám. Nálam ebédelt, elkérte a havi fizetésemet és odaadtam, mert nagyon szerettem őt, ki mindennap részegen jött haza, mert azt a csekély pénzt, mit én kerestem, rögtön megitta.

Az asszonyom megtiltotta apámnak, hogy hozzánk feljöjjön és én meg azért felmondottam. Csak két napig voltam dolog nélkül. Kaptam ismét helyet, odavittem az apámat is.

E közben folyton jöttek a levelek hazulról, hogy milyen könnyen elfelejtem az öreg szüleimet, kik engem felneveltek, s nekik

köszönhetem azt, hogy iskolába járattak. Nem várták tőlem, hogy oly könnyen elhagyjam őket és hogy nem segítem azokat, kiket nekem kellene fenntartanom.

Olyan szépen tudtak a szívemhez szólni ezek a levelek, hogy haboztam, vajjon kinek adjam fizetésemet, apámnak-e, vagy öreg szüleimnek?

Megmutattam az apámnak ezeket a leveleket és azt válaszolta rá, hogy először őt kell eltartanom s csak azután segíthetem az otthonvalókat.

Fájt, nagyon fájt, hogy nem küldhetek haza pénzt, pedig mindig sürgetőbben kérték.

Egy nap aztán jött egy levél, remegő kézzel volt írva: öregszülém irta. Az volt benne, hogy egy hét mulva elárverezik a házikójukat, mert nem tudják azt a néhány forint adósságukat kifizetni, melylyel már tartoznak.

Egy hét mulva kaptam ki a fizetésemet el akartam küldeni nekik, de az apám elvette tőlem.

— Nem látod, hogy rongyos a nadrágom, azt akarok venni, add ide a pénzt, abból veszek újat.

És oda kellett adnom. Egész nap sirtam mert nem tudtam segíteni nagyszüleimen, pedig olyan jók voltak hozzám.

Este eljött az apám, nem vett magának nadrágot, hanem elitta a pénzt pajtásaival

és még elvitte az új ruháimat is a zálogházba.

Mikor azután elment az apám, elment az asszonyom is, ha jól emlékszem látogatóba, belopódtam a belső szobába és — lop-tam. Mit tudtam én akkor, hogy az bűn, csak azt láttam, hogy sok ezüst van ott az állványon, csak azt tudtam, hogy ezzel segíthetek öreg szüleimen.

Félve mentem ki a szobából, félve siettem végig az utcán. Azután rohantam a falunk felé. Messze volt az, nagyon messze nagyságos urak. Két napig gyalogoltam, mez-telen lábamat felverte a kő, akkor lettem sánta. Két napig mentem és még vizet sem ittam, nehogy időt veszítsek és hogy csak segíthessek az otthoniakon.

Azután hazaérkeztem. Olyan örömmel fogadtak! Másnap lett volna az árverés, de az adósságot kifizették.

Nyugodtan éltünk volna már otthon, de egy nap beállítottak hozzánk és engem elvittek. Azt mondták öreg szüleimnek, hogy loptam, azért visznek el — börtönbe.

Ezután beszélt a vádló. A hünről szólott s a bírák összesugtak, s a szigorú arcú elnök leszállt az emelvényről s odasugott a melléte ülő bírónak:

— Ugy-e felmentjük őt? Ugy-e nem ítéljük el? „Pestmegyei Hirlap.“

Jól tudjuk, hogy a vasárnapi munkaszünet még nem jelenti a vasárnap megszentelését, de ebből a szempontból is, hogy már egyszer valahára megközelíthetnénk az annyira dicsőített angol és amerikai viszonyokat (hol a vasárnap a legteljesebb mértékben megszenteltetik) — nagyon helyes és szükséges volna munkaszünetet adni a hivatalnoknak.

A hivatalnok is ember, lelki valóság; kell, hogy néha napján megemlékezzék arról, miszerint neki vallása is van; kell, hogy eszébe jusson miszerint istennek is meg kell adni, a mi az istené. De hát külső kifejezést vallásos érzelmeinek nem adhat, mert vasárnapi napon is (mikor tulajdonképpen vallásos érzelmeinket szoktuk a templom látogatásával nyilvánítani), a hivatali szobákban dolgoznia, tisztében forogódnia kell.

Valóban ritka látvány, ha a hivatalnok vasárnapot szentel kivált délelőtti időt; feltűnő ha p. o. templomban megjelen. Pedig hisszük, hogy jól esik annak a hivatalnoknak, ha a hétköznapi gépies munkák gözköréből kibontakozva, fölemelkedhetik ama tisztább és boldogabb légkörbe, hol isten van, az az isten, kit ugyan a bölcs lángesze sem ér föl, de titkon érző lelke óhajtva sejt. . . .

Kár, hogy az állam e szempontot is figyelmen kívül hagyja. Mintegy elzárja a hivatalnokot a vallás-erkölcsi élet szív- és lélek-nemesítő forrásától.

De végre is hát mindegy, — ne indokolja az állam semmiféle szemponttal a munkaszünet szükségességét, csak rendelje el a vasárnapi munkaszünetet a hivatalnok számára. Megelégszünk vele. A hivatalnoki kar pedig, kezdve a méltóságos hivatalnoktól a legutolsó iroda tisztig, bizonyára hálás köszönettel adózik a törvényhozásnak.

Az állami hivatalnokok munkaszünetét csakhamar követi a várm. és a város. Ezek maguktól nem merik megszavazni a hivatalnokok vasárnapi munkaszünetét, vagy ha kezdeményezik a kormány nem erősíti meg. Mert nem erősíthet meg olyant, a minek szükségességét saját hivatalnokait illetőleg épen em érzi, nem látja be. Egyébiránt kísérelje meg újra a vármegye, a város pedig válassza ki, mely hivatalnokainak működését nélkülözheti vasárnap és melyek feltétlenül szükségesek? Amazoknak adjon egész vasárnapi munkaszünetet, ugy is hétköznapi elegendő napon át dolgoznak; emezeknek pedig csak bizonyos óráig adjon szünetet vagy váltsa fel őket.

Hát az érdemes községek?

A községi hivatalnokok épen vasárnap szoktak leginkább dolgozni. Mindennemű adóknak szedése, gyűlések tartása, peresügyek elintézése, árverezések megejtése stb. történik. Ide volna tehát nagyon szükséges a vasárnapi munkaszünet törvénye. Azt hisszük, maguk a községi hivatalnokok — különösen a jegyzők — nem is bánnák. De ha felülről látják a példát, ha nem tudnak ellenállani az ügyesbajos polgárok sürgetéseinek, mit tegyenek? Hogyha valamely polgár vagy a községi előjáróság megsértene a vasárnapi munkaszünetet a szolgabírónak büntetni kell; ugyan hogy büntethet, mikor ő maga is dolgozik vasárnap hivatalnokaival együtt?!

Irodalom, művészet

Színház. A második 20 előadásos bérlet kezdetétől f. hó 25-én, „A bőregér” című kedves zenejű operette került színre. Az előadás semmi tekintetben ki nem elégítette a

közép számmal megjelent közönséget. Azonban hálás elismeréssel adózott Bácskai Julcsa énekesnő szabatos énekének. A többi szereplő a szó szoros értelmében felemlítésre sem méltó. Az énekkar pedig annyira gyarló hogy ennek egyszerű látása képes a szemlélőt idegessé tenni. Szóval, rajtunk a teher és ezt most már lerázni nyakunkról alig leszünk képesek, mert amint egyik másik színügyi bizottsági tag hangoztatja: *nem zavarhatjuk most már el szegény Csokát.*

Törvénykezés.

A mai sajtóper.

Ha valami váratlan eset közbe nem jő, mire e sorok az olvasó közönség elé kerülnek, több mint harmincz szabadkai polgár áll a budapesti esküdtsek előtt.

Az ismeretes Szigethy—Németh sajtóperben megindul ma a döntő ütközet.

A közzéadló három tanura hivatkozott, a kik azt igazolnák hogy ki az inkriminált közlemény szerzője. A három tanu lenne: Banó Lajos, Sztipics István és Szalay László lapunk szerkesztője, azonban a bizonyításnak az a része elesik, mert Németh Mátyás a szerzőségét elismeri.

Németh Mátyás a vádlóval kézhez vétele után bejelentett 32 tanut a kikkel azt akarta igazolni, hogy Szigethy József gazdasági tanácsnok e minőségiben hivataloskodása alatt, hol és mily visszaélések történtek s miként károsította a város közbizonyát a tanácsnok.

Ezen kérelemre a következő végzés hozatott:

„Sajtóvétség miatt vádolt Németh Mátyásnak az ellene Kozma Sándor budapesti kir. főügyész mint közzéadló által indított sajtóügyében f. évi október 3-án 37511/Bt. 1892. sz. és 37598/Bt. 1892. sz. alatt emelt kérelme folytán a kir. sajtóbíró Csepella Károly, Bocsor István, Molnár Ignác, Nagy Mihály, Vojnics H. Gábor, Koczka Géza, Polyakovics Alajos, Molnár Antal, Dobó Mátyás, Fülöp Lajos, Székely Simon, Varga Károly, Hoffmann Mátyás, Vida János, Miloszávlyevics Milán, Ivkovic Mátyás, Lévai Simon, Kukler Mátyás, Szárics Gábor, dr. Vojnics Dezső, dr. Vojnics T. Gyula, Vojnics T. Pál, Szalay A. László, Kossa István és Mucsi György tanuknak az 1892. október hó 27-ik napjának d. e. 9 órájára kitűzött esküdtseki tárgyalásra leendő beidézését elrendeli s e végből a jelen kérvény mellékleteit a vizsgáló bírónak kiadja; ellenben a felfolyamodónak a fennebb jelzett kérvényekben bejelentett többi tanuk beidézése iránt emelt kérelmét megtagadja.

Indokok:

A jelen végzésben fennebb névszerint felsorolt tanuk megidézése iránt törvényes határidő alatt emelt kérelemnek hely volt adandó, mert e tanuk oly ténykörtülmények igazolására hivatnak fel, a melyekre nézve a Btk. 263. §-ának 1-ső és 5-ik pontja a valódiság beigazolásának helyt ad.

Ellenben a folyamodó jelzett kérvényekben megnevezett s ezen végzésben névszerint föl nem sorolt többi tanuk beidéztetése iránt emelt kérelem azért volt megtagadandó, mert az általuk tanusítandó tények a vádbeli közleményből kijelentett sértő állításokkal s kifejezésekkel összefüggésbe nem hoz-

hatván, a valódisági bizonyítás tárgyát e perben nem képezhetik.

Budapest, 1892. évi október hó 19-iki sajtóbírói ülésben.

Krenedics Sándor,
jegyző.

Zsitvay Károly,
a kir. járásbíró elnöke.

HIREK

Lapunk mai száma közbejött akadályok miatt pár órai késéssel jelenik meg.

Nagy lakodalom. Vásár hétfőn d. u. 4 órakor vezette oltárhoz Vojnics h. Gábor az általánosan ismert és jó szívért becsült Gábor bácsi János fia, Vojnics P. Béno birtokos szeretetreméltó leánya Kóczét. Az esküvőn 38 fogat jelentkezett. Az esküvőt fényes lakoma követte Vojnics h. Gábornál, melyen több mint 150-en vettek részt.

Esküvő. Décei Lipót helybeli fiatal kereskedő f. hó 30-án d. u. 1/2 órakor esküszik örök hűséget Jankovácson Spitzer Kornélia kisasszonynak. Tartós holdogságot kívánunk!

A zimonyi kolera bizottság a tegnapi vonattal felügyelet alatt küldött ide egy idevaló vasuti kalauzt, kinek kolerabetegek körül volt dolga. Az itteni állomáson dr. Klein Adolf orvos által alaposan fertőtlenítetvén a barakba helyeztetett, ahol kelő vizsgálat alatt fog tartatni.

Kolera Nagybecskereken. A nagybecskereki rendőrség rövid táviratban jelentette tegnap a főkapitányságnak, hogy ott is kiütött a vész. A sürgöny csak annyit mond, hogy Becskereken konstatálták az ázsiai kolera fölléptét.

Szegény rendőrfőnökünk. A szabadkai háziasszonyok legnagyobb része csendes hálát adózott a főkapitánynak midőn nálunk a zárórát bevezette, de bizony annál jobban szidják némelyek, hogy a kofa urak és asszonyoknak nem tudparan csolni, mert ezek még mindig felkapkodják már 8 óra előtt az összes baromfit.

Nagylelkű adománv. Debrecenben egy polgár, ki nem akarja magát megnevezni, egy ottan építendő egyetem részére 30,000 frtot adományozott.

Az ó-becsei rejtélyes gyilkosság ügyében, melyről annak idejében megemlékeztünk, mint az Ó-Becse és Vidéke írja, szenzációs fordulat állott be. Az ó-becsei csendőrség ugyanis letartoztatta a dugszadag Jovanovitsot, az alatt a gyanu alatt, hogy ő gyilkolta meg a nejét.

Elakadt speditör koosik. Az általunk már megemlékelt vasuti alujárón tuli kocsiuton a beállott esőzések folytán üres kocsi is elakadnak. Nem csudáljuk tehát, ha annyi panasz érkezik hozzánk a szállítók részéről. Ajánljuk a speditöröknek, forduljanak erélyes közös kérelemmel hatóságukhoz. Hisz talán fizetnek ők is út adót!

A vonaton halt meg tegnap egy Frank nevű II. osztályu utas Bajmok és Szabadka közt. Az orvos az itteni állomáson ülő helyzetben találta az illetőt, kinek teteme még meleg volt. Az orvos véleménye szerint csak kevéssel a vonat beérkezése előtt halhatott meg s nála talált orvosi vényekből ítélve szív vagy tüdőbajban szenvedett. Azonossága még nem volt megállapítható.

Meghívó. A csantavéri ifjuság f. évi október hó 30-án a nagy vendéglő helyiségében a Baros szobor javára zártkörű táncvigalmat rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Beléptidij személyjegy 80 kr., családjegy 1 frt 80 kr. Kezdeté este fél 8 óraker.

Vasuti zsebmetsző. Özv. Buckóné szegedi asszony f. hó 25-én itt volt az országos vásáron, vásár után fölült a vonatra, hogy vissza megy Szeged városába. Az árult jószágokból 15 frt volt a zsebében kendők közé gyömöszölve. Özv. Buckóné asszony nyugodt lélekkel bobiskolt a kupében, észre sem véve a mellette ülő Macár Kati művelését. Mikor a rókusi állomásra értek özv. Buckóné a szoknyája zsebébe nyult, de a kendőt a pénzzel nem találta benne. Lett erre nagy patália. Hamar a vasuton lévő rendőrhöz futott s Macár Kata szegedi alsóvárosi asszonyt gyanúsította. A nyomozó Andris rögtön motozó stellungba vágta magát s kezeit az asszony zsebeinek mélyébe ereszté, ahol özv. Buckóné zsebkendőjét a 15 frttal megtalálta, Macár Katánál azonfelül még 9 frtot s egy pár bocskort találtak. Macár Kati asszonyt bedutyiszták.

Szép kéz szép munkát végez! Tünderkezek ilyenek kellene neveznünk ama kezeket, melyek időről időre oly szép munkát hoznak napvilágra a nők körében. És sajátosságos, hogy a legkisebb kezek rendszerint a legcsodálatosabb művet hozzák létre. Hölgyeknek épen most van ismét alkalmuk hogy kézimunkáiban való jártasságukat, egy ép oly eredeti mint szép munkával kibővíthessék. Ugyanis egy az utóbbi évtizedekben Olaszhonból behozott arany — ezüst — és szőr szálakból készült filigrán (sodranymű) munka az melynek betanítására ez idő szerint városunkban a Weinhut féle házban egy tanfolyam nyílt meg Theben Józsefa urhölgy vezetése alatt. A munka igen könnyen megtanulható és alkalmat nyújt úgy felnőtteknek mint gyermekeknek saját használatukra a legszebb pipere tárgyak elkészítésére. A legszebb alkalom nyílik most sajátkeszitményű karácsonyi és újévi munkák előállítására. Ajánljuk a műtermet t. hölgyvilág b. figyelmébe.

Vasuti menetrend.

Budapest—Zimony—Belgrád.

Budapest indul	2:25 éj.	7:35 r.	2:35 du.	9:50 e.
Kis-Kőrös	4:26 éj.	11:00 de.	4:57 du.	1:59 é.
Halas		11:48 de.	5:27 du.	2:55 é.
Kis-Szállás		12:14 du.	5:47 du.	3:27 é.
Kelebia		12:34 du.		3:51 é.
Szabadka	5:46 r.	1:46 du.	6:26 est.	5:20 r.
Csantavér		2:11 du.		6:12 r.
Topolya		2:34 du.	6:59 est.	6:44 r.
Hegyes-Feketeh.		2:56 du.	7:16 est.	7:16 r.
Verbász-Kula		3:16 du.	7:30 est.	7:42 r.
Ó-Kér		3:34 du.	7:46 est.	8:09 r.
Kiszács		3:51 du.	8:00 est.	8:32 r.
Ujvidék	7:34 r.	4:19 du.	8:23 est.	9:15 é.
Karloca		4:41 du.	8:39 est.	9:47 é.
Zimony erk.	8:50 r.	6:21 est.	9:47 est.	11:56 de.
Belgrád érk.	9:00 r.	7:15 est.	10:05 est.	12:30 du.

Belgrád—Zimony—Budapest.

Belgrád indul	3:02 éj.	5:22 r.	8:00 r.	2:35 du.
Zimony	3:12 éj.	6:02 r.	9:00 r.	3:08 du.
Karloca		7:14 r.	10:46 r.	5:42 est.
Ujvidék	4:39 éj.	7:37 r.	11:16 r.	6:38 est.
Kiszács			11:38 r.	7:19 est.
Ó-Kér		8:23 r.	11:55 r.	7:45 est.
Verbász-Kula		8:35 r.	12:18 du.	8:17 est.
Hegyes-Feketeh.		8:52 r.	12:36 du.	8:40 est.
Topolya		8:57 r.	1:02 du.	9:15 est.
Csantavér			1:21 du.	9:42 éj.
Szabadka	6:34 r.	9:41 r.	2:25 du.	11:00 éj.
Kelebia			2:43 du.	11:24 éj.
Kis-Szállás		10:06 r.	3:08 du.	11:52 éj.
Halas		10:26 r.	3:33 du.	1:06 éj.
Kis-Kőrös	7:46 r.	11:01 r.	4:21 du.	1:58 éj.
Budapest érk.	9:40 r.	1:10 du.	7:35 es.	6:55 r.

Topolya—Szabadka.

Topolyáról indul	7 óra 00 perc reggel
Csantavérről „	7 „ 32 „ „
Szabadkára érkezik	8 „ 15 „ „

SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy helyben Vojnits Máté-féle házban Petőfi-utca 80. szám alatt az ugynevezett baromfi-piacon egy mai igényeknek megfelelő.

Tűzifa és szén raktárt

nyitottam, a hol mindennemű **ölfa**, s pedig **bükkfa**, **gyertyánfa**, **agácfa** a legpontosabb kiszolgálás mellett ugy **öl-számra** mint **vaggonszámra** valamint **felvágva**, továbbá mindennemű **szén** u. m. **Salgótárjani, Poroszszen (Coaksz)** mindenkor kisebb vagy nagyobb mennyiségben t. cimed rendelkezésére áll.

Midőn t. cimed b. pártfogását kikérem, előre is biztosítom a pontos és gyors kiszolgálásra és t. vevőim kényelmére pedig állandóan kocsit fogok tartani, hogy rendeléseit lehetőleg azonnal elszállíthassam.

Tűzifa árak:

Vágottfa métermázsánként	— frt 90 kr.
Gyertyán hasábfá, ölenként	13 „ — „
Gömbfa	„ 11 „ — „
Poroszszen métermként	2 „ — „
Salgótárjani szén métermként	1 „ 40 „

Megrendelések **Braun Herman** fia cég (Kossuth-utca) és **Karsai Bertalan** urak (Egressy-utca) irodájában elfogadhatnak.

Magamat a n. é. közönség pártfogásába ajánlván, maradok tisztelettel

Klein Lipót.

Háromszoba konyha stb. illő par-kettirozott uri lakás azonnal kiadó.

Sümeghi Ferencz nagybirtokos bérházában, továbbá több **bolti helyiségek** részben sz. György naptól, részben pedig azonnal, ugy a nagy mint a nagytemplom meletti kisebb bérházam **kiadók.**

1—5

Kiadó lakások.

Egy vagy két butorozatlan külön bejáratu utcai szoba azonnal kiadó.

Értekezhetni dr. Wohl József urnál a takarékpénztár (posta) épületben.

1—2.

Hirdetés.

A Bercsényi utca 10 sz. alatti földszintes **lakház és 22 kapa elsőrendű majsai szálló** előnyös feltételnek mellett szabadkézből eladó.

Bővebb értesítést ad:

Kammer Mihály.

Hirdetés.

Alulírott ezennel közhírré teszem, hogy az ugynevezett **alsó Roglaticzai** pusztámon 1892. évi október hó 30-án d. e. 9 óraker mintegy 25 drb. ménes ló önkéntes árverésen elfog adadni.

Szabadkán 1892. okt. 24-én.

Bajsa id. Vojnich Lukács.

Legnagyobb osztrák-magyar szabadalommal bíró

tanintézet filigrán-munkák készítésére.

A tavalyi linzi népnepen nagy ezüst éremmel kitüntetve.

Templomdiszek, óra- és nyaklánczok, karkötők, melltűk, kalap-, haj- és béli ékességek, füzértánczjelvények és karacsonyfa-diszek, ruhabetétek, fali- és kefe-táskák, valamint pamlagvankosok díszitménye, dísz-legyezők stb., továbbá virágkosarak színes sodrony- és pamutból készítve.

Van szerencsém értesíteni, hogy helyben rövid időre **tanfolyamot** nyitottam **filigrán-munkák** készítésére s bátor vagyok a tisztelt hölgyeket annak megtekintésére tanhelyiségembe:

Batthyány-utca Weinhut-féle ház 10. sz. ajtó az udvarban tiszteletteljesen meghívni.

A munka nemesak fölülte érdekes, de könnyen elsajátítható is; már kezdők képesek az első órák alatt ékszereket és lánczokét elkészíteni. Tandij az összes munkálatok megtanulásáért hölgyeknek 1 frt, gyermekeknek 70 kr., és szabadságában áll minden tanulóknak mindaddig látogatni a tanórákat, míg a filigrán-munkák önálló elkészítésére a kellő ügyességet el nem sajátították. A hozzávaló anyag nagyon olcsó (egy szekrény kezdőknek való anyaggal 85 kr. és ezzel bárkinek alkalom van adva arra, hogy a legszebb ajándéktárgyakat előállíthassa. Tanórák naponta reggel 8—12 és d. u. 2—7 óráig; oly hölgyek részére, kik napközben nem érnek rá, hétfőn, szerdán és pénteken este 7—9 óráig.

Szétküldési üzlet az összes anyag számára Bécsben: III., Kegelgasse 6. I. Stock.

Kiváló tisztelettel

Theben Jozefa.

Minták láthatók: Székely Simon és Weinhut Adolf-féle kereskedések kirakataiban.